

Estisk heder til jærbu ^{AP} 13/2 - 1999

Turid Farbregd mottar i dag Estlands høyeste orden for sin innsats for estisk kultur.

Aftenpostens
korrespondent
PER NORDRUM
Stockholm

- Jeg kom til Estland første gang i 1979 for å spille volleyball i Tallinn. Det ble et vendepunkt i mitt liv. Jeg opplevde at Estland var som en slags fangeleir, sier jærbuen Turid Farbregd med base i Helsingfors. Der sitter hun som statsstipendiat og oversetter først og fremst estisk litteratur til norsk. Det blir 12-15 turer i året over Finskebukta til Estland, hvor oppholdene har en tendens til å bli lange iblant.

Hennes arbeid har gjort inntrykk på Estlands sterkt kulturengasjerte president, Lennart Meri, som har tildelt Farbregd landets høyeste orden,

Maarjamaa-ordenen, for hennes spredning av estisk kultur. EU-kommisjonens tidligere president, Jacques Delors, står også på listen over dem som æres. Jo, dette er veldig hyggelig, sier Farbregd.

Overveldet som hun i 1979 var av inntrykkene i det sovjetokkuperte landet, undret hun hva hun kunne gjøre. Hun kom til at det måtte bli noe ufarlig, og mente at kultur passet bra. Sovjetunionen likte jo kultur, og det var mye som kunne defineres under det begrepet.

Snakket via lapp

- KGB hadde nok lange registre på meg etterhvert, for det var helt klart at de fulgte med. Hver gang jeg kom til Tallinn, ringte en mann meg på hotellet, minnes hun. Det var i de tidene Turid Farbregd snakket mye om vær og vind med sine estiske kontakter - mens de skrev lapper til hverandre om det de egentlig snakket om.

- I sovjettiden spilte

millioner av mennesker bare et skuespill, sier hun, og minnes den intense, spennende uavhengighetstiden omkring siste tiårsskifte, da hun loset estiske ungdommer til norske folkehøyskoler.

Bastian-prisen

I 1989 fikk Farbregd Bastian-prisen for beste oversettelse av lyrikk, og selv sagt var det estisk lyrikk av Jaan Kaplinski. Senere har hun oversatt et 15-talls romaner av Estlands mest kjente forfattere. Blant dem teller Jaan Kross, som stadig nevnes i forbindelse med Nobelprisen. Før Kongens besøk i de tre baltiske land i august/september i fjor var Farbregd klar med en norsk-estisk/estisk-norsk ordbok som både Kongen og president Meri fikk. Før turistseongen regner hun med å ha ferdig en lommeordbok som skal utgis på Kunnskapsforlaget. Hun sysler også med planer om en større lærebok i estisk språk.